

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Druță, Maria Ghervas
Mariana Pitic, Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Sîrcu Serghei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sîrcu Serghei împotriva lui Purice Ruslan cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Purice Ruslan, casată hotărârea Judecătoria Strășeni din 15 februarie 2017 și pronunțată o hotărâre nouă de respingere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 26 august 2016, Sîrcu Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Purice Ruslan cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 12 aprilie 2016 a încheiat cu Purice Ruslan contractul nr. 4563 de vânzare-cumpărare a autoturismului, autentificat notarial, prin care i-a vândut ultimului automobilul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare XXXXX, anul producerii 2005. Potrivit pct. 3 din contract, prețul autoturismului a fost stabilit de către părți în sumă 1890 euro, care va fi achitat în felul următor: la 12 mai 2016 se vor achita 472,50 euro, 12 iunie 2016 – 472,50 euro, 12 iulie 2016 – 472,50 euro și 12 august 2016 – 472,50 euro.

Indică Sîrcu Serghei că de nenumărate ori s-a adresat către pârât cu solicitarea achitării datoriei, inclusiv l-a notificat în scris la 22 iulie 2016, însă nu a primit nici un răspuns.

Solicită reclamantul încasarea din contul lui Purice Ruslan a datoriei în sumă de 1890 euro și cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 1272 lei, serviciile poștale – 10,95 lei, cheltuielile de citare publică a pârâtului – 100 lei și cheltuielile pentru asistență juridică – 3300 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Strășeni din 15 februarie 2017, acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat din contul lui Purice Ruslan în beneficiul lui Sîrcu Serghei datoria în sumă de 1890 euro, convertită în valută națională conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 1272 lei, serviciile poștale – 10,95 lei, cheltuielile de citare publică a pârâtului – 100 lei și cheltuielile pentru asistență juridică – 3300 lei, în total cheltuieli de judecată în sumă de 4682,95 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, a fost admis apelul lui Purice Ruslan, casată hotărârea Judecătoriai Strășeni din 15 februarie 2017 și pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii. Totodată, s-a încasat din contul lui Sîrcu Serghei în beneficiul lui Purice Ruslan cheltuielile de judecată suportate la examinarea cauzei în instanța de apel în mărime de 3460 lei.

La 14 iulie 2017, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Sîrcu Serghei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 și menținerea hotărârii Judecătoriai Strășeni din 15 februarie 2017.

În susținerea recursului, Sîrcu Serghei a invocat că în anul 2015 a convenit cu intimatul-pârât Purice Ruslan să-i vândă ultimului la prețul de 3550 euro automobilul de model Dacia Logan cu n/î XXXXX, care-i aparținea cu drept de proprietate. Au avut o înțelegere verbală ca Purice Ruslan să-i transfere suma de 3550 euro pe contul său bancar în termen de 6 luni, automobilul fiindu-i transmis imediat. Însă, intimatul-pârât nu și-a onorat integral obligațiile asumate, până-n luna martie 2016 achitând doar suma de 1660 euro, motiv din care a insistat ca pe suma restantă de 1890 euro să încheie un contract, autentificat notarial, de vânzare-cumpărare a automobilului cu indicarea concretă a termenelor și ratelor de achitare. Astfel, la 12 aprilie 2016 a fost încheiat contractul nr. 4563 de vânzare-cumpărare a autoturismului la notarul public Viorica Nagacevschi.

Afirmă recurentul că văzând că intimatul-pârât nu-și onorează obligațiile contractuale pentru care a semnat și nu a achitat la 12 mai 2016 prima rată, la 23 mai 2016 s-a adresat cu plângere la Inspectoratul de Poliție Strășeni, în cadrul examinării căreia Purice Ruslan și-a recunoscut obligațiile asumate și s-a obligat să respecte condițiile contractuale, fapt confirmat prin procesul-verbal privind actele de constatare din 30 mai 2016.

Declară Sîrcu Serghei că instanța de apel a interpretat în mod eronat circumstanțele cauzei, ajungând la concluzia greșită precum că Purice Ruslan i-a achitat integral costul automobilului în perioada 05 august 2015 – 06 iulie 2016, or, contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat la 12 aprilie 2016, sumele bănești achitate anterior, până la 12 aprilie 2016 neavând nici o relevanță.

La 16 iulie 2017, în adresa intimatului Purice Ruslan a fost expediată copia recursului declarat de către Sîrcu Serghei, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 21 septembrie 2017, Purice Ruslan a depus referință, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, pe care o consideră legală și întemeiată. Indică intimatul că Sîrcu Serghei i-a transmis în folosință

automobilul de model Dacia Logan cu n/î XXXXX, iar la 01 august 2015 dânsul l-a înregistrat la ÎS „CRIS Registru”. După înregistrarea automobilului, a început efectuarea transferului mijloacelor bănești la contul lui Sîrcu Serghei, potrivit extrasului bancar eliberat la 09 noiembrie 2016 de BC „Victoriabank” SA, în perioada 05 august 2015 – 06 iulie 2016 în total fiind transferată suma de 1890 euro, adică prețul integral al automobilului. Astfel, până la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare, a achitat o parte din preț, după cum s-au înțeles. Totodată, solicită Purice Ruslan încasarea din contul lui Sîrcu Serghei cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 500 lei, achitată pentru întocmirea referinței la cererea de recurs.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 octombrie 2017, recursul declarat de către Sîrcu Serghei a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Conform art. 753 alin. (1) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei, rezultă că la 12 aprilie 2016, Sîrcu Serghei, în calitate de vânzător a încheiat cu Purice Ruslan, în calitate de cumpărător, contractul nr. 4563 de vânzare-cumpărare a autoturismului, autentificat notarial, prin care a fost înstrăinat automobilul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare XXXXX (f.d. 5).

Potrivit pct. 3 din contract, prețul autoturismului la data încheierii contractului a fost stabilit de către părți în sumă de 1890 euro, care va fi achitat în felul următor: la 12 mai 2016 se vor achita 472,50 euro, 12 iunie 2016 – 472,50 euro, 12 iulie 2016 – 472,50 euro și 12 august 2016 – 472,50 euro.

Din considerentele că Purice Ruslan nu și-ar fi onorat obligațiile asumate, la 22 iulie 2016 Sîrcu Serghei a expediat în adresa acestuia o notificare, prin care a solicitat achitarea prețului automobilului în sumă de 1890 euro până la data de 12 august 2016 (f.d. 6). Notificarea a fost recepționată de către Purice Ruslan la 26 iulie 2016, fapt confirmat prin semnătura pe avizul de recepție, însă în termenul stabilit prețul bunului nu a fost achitat (f.d. 8).

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 15 februarie 2017, acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat din contul lui Purice Ruslan în beneficiul lui Sîrcu Serghei datoria în sumă de 1890 euro, convertită în valută națională conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 1272 lei, serviciile poștale – 10,95 lei, cheltuielile de citare

publică a pârâtului – 100 lei și cheltuielile pentru asistență juridică – 3300 lei, în total cheltuieli de judecată în sumă de 4682,95 lei.

Instanța de fond a conchis că Purice Ruslan nu s-a prezentat în ședința de judecată și respectiv, nu a probat faptul executării obligației asumate prin contractul de vânzare-cumpărare din 12 aprilie 2016, considerent din care din contul acestuia s-a dispus încasarea datoriei în sumă de 1890 euro, precum și a cheltuielilor de judecată suportate de către Sîrcu Serghei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, a fost admis apelul lui Purice Ruslan, casată hotărârea Judecătorei Strășeni din 15 februarie 2017 și pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii. Totodată, s-a încasat din contul lui Sîrcu Serghei în beneficiul lui Purice Ruslan cheltuielile de judecată suportate la examinarea cauzei în instanța de apel în mărime de 3460 lei.

Instanța de apel și-a motivat soluția de respingere a acțiunii referindu-se la înscrisurile prezentate de către Purice Ruslan în instanța de apel și anume, extrasul din contul bancar eliberat la 09 noiembrie 2016 de BC „Victoriabank” SA, din care rezultă că acesta în perioada 05 august 2015 – 06 iulie 2016 a achitat integral lui Sîrcu Serghei costul automobilului procurat - 1890 euro, prevăzut în contractul de vânzare-cumpărare din 12 aprilie 2016.

Argumentul intimatului-reclamant Sîrcu Serghei precum că automobilul a fost vândut la prețul de 3550 euro, iar suma de 1890 euro indicată în contractul de vânzare-cumpărare este restanța neachitată, Curtea de Apel Chișinău l-a considerat neîntemeiat, cu motivarea că raportul litigios a apărut în baza unui contract scris și autentificat notarial, care prevede expres că bunul a fost vândut la prețul de 1890 euro.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 a fost emisă cu aprecierea arbitrară a circumstanțelor cauzei și probelor administrate și urmează a fi casată integral, iar hotărârea Judecătorei Strășeni din 15 februarie 2017 urmează a fi modificată prin micșorarea cuantumului sumei încasate din contul lui Purice Ruslan, din următoarele considerente.

Potrivit extrasului eliberat la 09 noiembrie 2016 de BC „Victoriabank” SA, Purice Ruslan a transferat pe contul bancar al lui Sîrcu Serghei următoarele sume: 05 august 2015 – 20 euro, 06 august 2015 – 20 euro, 07 august 2015 – 20 euro, 10 august 2015 – 20 euro, 11 august 2015 – 20 euro, 12 august 2015 – 20 euro, 14 august 2015 – 20 euro, 17 august 2015 – 20 euro, 19 august 2015 – 20 euro, 02 septembrie 2015 – 20 euro, 04 septembrie 2015 – 20 euro, 08 septembrie 2015 – 40 euro, 15 septembrie 2015 – 60 euro, 16 septembrie 2015 – 150 euro, 28 septembrie 2015 – 20 euro, 05 octombrie 2015 – 20 euro, 06 octombrie 2015 – 20 euro, 08 octombrie 2015 – 40 euro, 14 octombrie 2015 – 20 euro, 16 octombrie 2015 – 20 euro, 16 noiembrie 2015 – 150 euro, 26 noiembrie 2015 – 100 euro, 18 decembrie 2015 – 100 euro, 11 ianuarie 2016 – 200 euro, 27 ianuarie 2016 – 200 euro, 23 martie 2016 – 300 euro, 08 iunie 2016 – 130 euro, 06 iulie 2016 – 100 euro, în total 1890 euro (f.d. 45-47).

Astfel, în perioada 05 august 2015 – 12 aprilie 2016 (data încheierii contractului) a fost achitată suma de 1660 euro, ulterior fiind achitată suma de 230 euro (la 08 iunie 2016 – 130 euro și 06 iulie 2016 – 100 euro).

În circumstanțele expuse, instanța de recurs consideră eronată concluzia Curții de Apel Chișinău precum că Purice Ruslan a executat în termen obligațiile conform contractului de vânzare-cumpărare din 12 aprilie 2016, achitând integral lui Sîrcu Serghei costul automobilului procurat în sumă de 1890 euro.

Or, contractul de vânzare-cumpărare nr. 4563 a fost încheiat la 12 aprilie 2016, moment din care s-au născut obligațiile părților contractante, inclusiv obligația lui Purice Ruslan de achitare a prețului automobilului în sumă de 1890 euro în 4 rate a câte 472, 50 euro, iar sumele achitate înainte de încheierea acestuia nu pot fi considerate ca fiind achitate în contul stingerii datoriei conform actului juridic dat, nefiind relevante contractului din 12 aprilie 2016.

Chiar dacă se admite că părțile au avut o înțelegere anterioară privind înstrăinarea bunului la un preț de 1890 euro, din care Purice Ruslan ar fi achitat 1660 euro, având de achitat din costul integral al automobilului doar suma de 230 euro, ultimul nu ar fi fost de acord să încheie contractul de vânzare-cumpărare, autentificat notarial, cu stabilirea unor noi termene de achitare a sumei de 1890 euro și anume: la 12 mai 2016 – 472,50 euro, 12 iunie 2016 – 472,50 euro, 12 iulie 2016 – 472,50 euro și 12 august 2016 – 472,50 euro.

Prin urmare, argumentul intimatului-reclamant Sîrcu Serghei precum că automobilul a fost vândut la prețul de 3550 euro, suma de 1890 euro prevăzută în contract fiind restanța neachitată de către Purice Ruslan, corespunde circumstanțelor expuse, rezultând din însăși esența raportului litigios.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că este justă concluzia instanței de fond privind existența datoriei lui Purice Ruslan față de Sîrcu Serghei în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 12 aprilie 2016, însă greșit a determinat cuantumul acesteia de 1890 euro, în condițiile în care potrivit extrasului eliberat de BC „Victoriabank” SA după încheierea contractului ultimul a transferat pe contul recurentului-reclamant suma de 230 euro și anume, la 08 iunie 2016 – 130 euro și la 06 iulie 2016 – 100 euro.

Astfel, datoria lui Purice Ruslan în baza contractului de vânzare-cumpărare din 12 aprilie 2016 constituie 1660 euro, hotărârea primei instanțe urmând a fi modificată în partea încasării sumei cu titlu de datorie prin micșorarea cuantumului acesteia până la 1660 euro, precum și în conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, proporțional părții admise din acțiune, în partea taxei de stat până la 1120 lei și cheltuielilor pentru asistență juridică până la 2900 lei.

Din considerentele menționate și având în vedere că decizia instanței de apel a fost emisă cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, iar instanța de fond a determinat greșit cuantumul sumei încasate cu titlu de datorie, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Sîrcu Serghei, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 și a modifica hotărârea Judecătoriei Strășeni din 15 februarie 2017 prin micșorarea cuantumului sumelor încasate din contul lui Purice Ruslan în beneficiul lui Sîrcu Serghei cu titlu de datorie de la 1890 euro până la 1660 euro, cu titlu de taxă de stat de la 1272 lei până la 1120 lei și cheltuieli pentru asistență juridică de la 3300 lei până la 2900 lei, în rest, hotărârea primei instanțe a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Sîrcu Serghei.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 și se modifică hotărârea Judecătorei Strășeni din 15 februarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sîrcu Serghei împotriva lui Purice Ruslan cu privire la încasarea datoriei, prin micșorarea cuantumului sumei încasate din contul lui Purice Ruslan în beneficiul lui Sîrcu Serghei cu titlu de datorie de la 1890 euro până la 1660 (o mie șase sute șazeci) euro, cu titlu de taxă de stat de la 1272 lei până la 1120 (o mie o sută douăzeci) lei și cheltuieli pentru asistență juridică de la 3300 lei până la 2900 (două mii nouă sute) lei.

În rest, hotărârea Judecătorei Strășeni din 15 februarie 2017 se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas

Mariana Pitic

Luiza Gafton